

Väana Mõisakooli arenguestluste läbiviimise kord lasteaias

ÜLDSÄTTED

1. Arenguestluste läbiviimise juhend

Arenguestluste läbiviimise juhend koosneb kolmest suuremast osast: üldsätted, arenguestluste läbiviimise kord ja vormid. Protseduurireeglid aitavad tagada sujuva arenguestluste korralduse ja määratleda vastutuse ning vormid võimaldavad infot hallata ja arhiveerida ühtse standardi järgi.

2. Arenguestluste läbiviimise põhjendus

Arenguestlustel on võimalus muuta oma hoiakuid ja arusaamu, paremate koostöösuhete loomine, lasteaiaõpetaja, lasteaia ja lapsevanema vahel. Arenguestluste käigus tehakse kokkuvõtteid, õpitakse, mõeldakse, seatakse uusi sihte ja eesmärke, valitakse vahendeid ja korrastatakse suhteid.

3. Lasteaiaõpetaja üldine vastutus

Iga lasteaiaõpetaja vastutab selle eest, et:

- lapsed saavutaksid õppekavas sätestatud lapse arengu eeldatavad tulemused;
- lasteaias valitseks lapse arengut toetav õhkkond;
- iga lapsega toimuksid vähemalt üks kord aastas arenguestlused, mille eesmärgiks oleks vastastikune koostöö ja tagasiside lapse arengu eesmärgil.

4. Arenguestluste eesmärk

Arenguestluste eesmärgiks on võimalus rääkida vanemaga lapsest:

- anda hinnang lapse arengule;
- leppida kokku eeloleva perioodi eesmärkides;

Arenguestluste laiemaks eesmärgiks on saavutada õppekavas sätestatud lapse arengu eeldatavad tulemused. Arenguestluste edukus sõltub vestluste ettevalmistuse kvaliteedist.

5. Lapsevanema lootused

Koostöövõimaluste leidmine kodu ja lasteaia vahel. Koostöösuhete ja usalduse kujunemine. Informatsioon ja abi saamine oma lapse arengu ja arendamise kohta. Ühise arusaama kujunemine lapse arengu kujunemise suhtes.

6. Arenguestluste kui vastastikune kokkulepe

Tähtis on lasteaiaõpetaja ja lapsevanema vahelise kokkuleppe saavutamine eesmärkide püstitamisel ja saavutamisel. Oluline on, et eesmärgid oleksid selgelt defineeritud ja reaalsed võimalused nende saavutamiseks läbi arutatud.

7. Kokkulepitavad eesmärgid

Oluline on sõnastada lasteaiaõpetaja ja lapsevanema eesmärgid lapse arengu edendamisel ja koostada loetelu nendest tegevustest, mis on vajalikud eesmärkide täitmiseks. Eesmärgid peavad olema lapse arengu eeldatavate tulemustega seotud, neid peab olema võimalik järgida ja neid peab olema võimalik mingil viisil mõõta.

8. Vastastikune usaldus

Lasteaiaõpetaja ja lapsevanema eneseanalüüsi tulemused on konfidentsiaalsed.

9. Arenguestluste standardiseerimine

Arenguestluste süsteem aitab:

- ühtlustada arenguestluste läbiviimise alused ühtseks ja kõigile arusaadavaks;
- kujundada laste arengu eeldatavaid tulemusi.

MÕISTED

10. Arenguestlus

Arenguestlus on arvamuste vahetus, mis viib üksteise parema mõistmise, suurema aktiivsuse ning entusiasmi tõusuni. Arenguestlus on regulaarne, hästi ettevalmistatud vestlus, kus arutatakse lapse arengu eeldatavaid tulemusi, tulevikuplaane, ning lepitakse kokku tulevase perioodi tegevuse suhtes. Arenguestluste käigus arutatakse, kuidas saab lasteaiaõpetaja ja lapsevanem koostöös lapse arenguks soodsaid tingimusi luua. Arenguestluste ajaks on nii lasteaiaõpetaja lapsevanem läbi mõelnud, mida soovitakse arutada seoses lapse isikliku arenguga.

ARENGUESTLUSE LÄBIVIIMINE

11. Arenguestluste läbiviimise aeg

Arenguestlused viiakse läbi regulaarselt vähemalt üks kord aastas .

12. Arenguperiood

- Arenguperioodiks on reeglina üks aasta.
- Vajadusel võib arenguperiood olla lühem või pikem.
- Arenguestlused viiakse läbi õppeaasta II poolaastal (joonistustest ja kooliküpsusmäng). Uute laste tulekul kollektiivi toimub september-oktoober perevestlus lapsevanematega (kohanemiseks ja lapse tundmaõppimiseks).

13. Laste liikumine

Kui laps saabub teisest lasteaiast või kodust, siis kuue kuu möödudes viiakse lapsevanemaga läbi mittekorriline arenguestlus.

14. Lasteaiaõpetaja vahetumine

Lasteaiaõpetaja vahetumisel kehtivad kõik lapsevanemaga saavutatud kokkulepped arenguperioodi lõpuni. Uus lasteaiaõpetaja on kohustatud aktsepteerima kõiki lapse arenguga seotud kokkuleppeid.

15. Muutused lasteaia õppekavas

Lasteaia õppe- ja kasvatusesmärkide olulise muutuse korral, peetakse mittekorralsed arenguvestlused.

16. Lapse lahkumine lasteaiast

Lapse lahkumisel lasteaiast kehtivad edasi kõik arenguvestlust puudutavad konfidentsiaalsuse põhimõtted.

17. Arenguvestluse aruanded

Arenguvestluste kokkuvõtteks on lapse individuaalse arengu kaart ja koolivalmiduskaart.

18. Arenguvestluse ettevalmistus

Lasteaiaõpetaja ja lapsevanem lepivad kokku vestluse toimumise aja. Perevestluseks uute lastega saavad vanemad õpetajalt ettevalmistuseks küsimused (LISA 1)

19. Vestluse läbiviimine

Arenguvestluse aluseks on lapse individuaalse arengu kaart (LISA 2) või koolivalmiduskaart (LISA 3). Lapse arengu hindamiseks viivad õpetajad läbi kõikide lastega arengu hindamise mängu. Lapsevanemal on vestlusel õigus kommentaarideks, ettepanekuteks ja arvamusteks. Vestlus lõppeb mõlema poole kokkulepetega edasisteks sammudeks.

Arenguvestluse soovituslik kava:

- Andke lapsevanemale teada, millele arenguvestlus keskendub.
- Tunnustage lapse püüdlusi.
- Kirjeldage lapse käitumist, millest lasteaiaõpetaja on huvitatud.
- Küsige põhjendusi ja selgitusi.
- Rääkige lapsevanemale lasteaia tulevikuplaanidest, eesmärkidest ja muudatustest, mis on seotud tema lapsega või rühmaga.
- Kehtestage tegevusplaan koos.
- Saavutage kokkulepe.

20. Pärast vestlust

Lasteaiaõpetaja ning lapsevanem kinnitavad oma allkirjaga arenguvestluse kokkuvõtte lapse individuaalse arengu kaardile (LISA 2), näidates, et nad on kokkulepetest selgesti aru saanud. Lapsevanemal on õigus saada vestluse kokkuvõttest koopia.

21. Hinnangu andmine arenguvestlusele

Oluline on, et:

- lasteaiaõpetaja loob avatud, vestlust soodustava õhkkonna arenguvestluse alguses;
- arenguvestlus on keskendunud nende probleemide väljaselgitamisele, mis takistavad lapsel parima arengu saavutamist;
- vestlused julgustavad keskendumise lahendustele;
- spetsiifilised lahendusteed, milles kokkulepe saavutati, on vastuvõetavad nii lasteaiaõpetajale kui lapsevanemale;
- järgneviks aruandeperioodiks on eesmärgid kindlaks määratud.

LAPSE KOOLIVALMIDUSE HINDAMISE KORRALDUS JA PÕHIMÕTTED

Koolivalmidus on valmisolek minna mänguliselt põhitegevuselt üle õpitegevusele. Valmisolek õpingute alustamiseks kujuneb samm-sammult kogu koolieelse perioodi jooksul. Valmisoleku kujunemist mõjutavad nii sünnipärased eeldused ja võimed kui ka kasvukeskkond, milles laps igapäevaselt elab ja areneb. Lapse arengut jälgitakse lasteaia pedagoogide ja logopeedi poolt kogu koolieelsel perioodil.

Koolivalmiduse hindamiseks viiakse läbi:

- Koolieeliku vaatluslehepõhine (aluseks „Lapse arenguhindamise mäng“ Jana Rebane, Kristi Kirbits, Reet Varik) hindamine, mille käigus rühmaõpetajad selgitavad välja lapse arengu taseme õppekavas sätestatud üldoskustes ning õppe- ja kasvatustegevuse valdkonnaoskustes.
- Joonistustest, mis näitab
  - Lapse kognitiivset arengut: verbalsest instruksioonist arusaamist, mälu, arusaamist matemaatilistest mõistetest, joonistamis- ja kirjutamisoskust, oskust töötada paberi ja pliiatsiga, orienteerumist paberil.
  - Lapse sotsiaal-emotsionaalset arengut: iseendaga toimetulekut, grupis töötamise oskust, käitumisreeglite tundmist, kohanemist uue, tähelepanu ja kontsentratsioonivõimet, korraldustest arusaamist ja oskust nende järgi tegutseda.

Frontaalne logopeediline uuring, mille käigus lasteaia logopeed hindab:

- lapse sõnavara ja väljendusoskust;
- kõne morfoloogilise ja süntaktilise arengu taset;
- hääldust ning teksti mõistmist;
- lugemise ja kirjutamise eeldusi;
- kognitiivseid võimeid.

Hindamised viiakse läbi vastavate juhendite alusel. Antud tulemuste põhjal antakse tagasisidet lapsevanemale. Lapse koolivalmiduse hindamisel saadud arengu tulemusi kirjeldatakse üldoskuste ning õppe- ja kasvatustegevuse valdkondades lapse koolivalmiduse kaardil (LISA 3), tuues välja lapse tugevused ja arendamist vajavad küljed. Koolivalmiduskaardile märgitakse lapse lasteasutuses viibitud ajaperiood. Koolivalmiduskaardi allkirjastavad selle koostamisel osalevad isikud: rühmaõpetajad, lapsevanem (eeskostja) ja lasteasutuse direktor või õppejuht. Koolivalmiduskaarti säilitatakse lasteasutuses viis aastat.

ARENGUVESTLUSTE KORRALDAMINE JA VASTUTUS

22. Arenguestluste korraldamine

Arenguestluste protsessi koordineerib ja vastutab nende kulgemise eest õppejuht. Vastutus kõikide protseduurireeglite täitmise eest lasub õpetajal. Arenguestluste läbiviimise kuupäeva valib lapsevanem etteantud perioodi piires. Arenguestluste viib läbi lasteaiaõpetaja kaasates vajadusel tugigrupi.

23. Kompetentsuse tagamine

Õppejuht garanteerib lasteaiaõpetaja kõrge asjatundlikkuse, rakendades vajadusel konsultatsioone ekspertidelt ning täiendkoolitust.

24. Protseduuride ja tingimuste muutmine

Arenguevestluse korra ja tingimuste muutmise ettepanekuid on võimalik teha arenguevestluste perioodide vahel. Vastavad ettepanekud tuleb esitada õppejuhile vähemalt 30 päeva enne uue perioodi algust.

25. Apellatsiooni esitamine

Lapsevanemal on õigus esitada 10 päeva jooksul peale arenguevestlust õppejuhile apellatsioon. Apellatsioon vaadatakse läbi kümne päeva jooksul.

Kasutatavad materjalid:

Joonistustest:

https://www.ht.ut.ee/sites/default/files/ht/aruanne_koolivalmidus_i_osa_ii_etapp.pdf

Arengu jälgimise mäng, Jana Rebane, Kristi Kirbits, Reet Varik, Ilo, 2010

LISA 1

Lp.

vanemad.

Käesolev ettevalmistusleht aitab Teil lapse perevestluseks paremini valmistuda. Siia võite teha märkmeid.

1. Millised on Teie lapse muljed lasteaiast?
2. Millised on teie vaba aja ühised ettevõtmised?
3. Millised on teie lapse huvid?
4. Milliseid mängu mängib Teie laps kodus?
5. Mida teete Teie oma lapse arendamiseks?
6. Mille üle oma lapse juures kõige rohkem uhkust tunnete?

LAPSE INDIVIDUAALSUSE KAART

Täitmise aeg:

Nimi:

Sünniaeg:

Lasteasutus: Rühma liik: liitrühm

Tuli rühma:

Kodune keel:

1. Üld- ja peenmootorika

2. Eneseteenindus

3. Huvid ja motivatsioon

4. Mäng ja sotsiaalsed oskused

5. Emotsionaalne seisund ja käitumine

6. Suhtlemine ja kõne

7. Tunnetustegevus

8. Kokkuvõte arenguestlustusest ja kokkulepe edasiste tegevuste osas

9. Individualiseerimine ja diferentseerimine

Vajadus lapse pedagoogilis-psühholoogiliseks hindamiseks:

Kuupäev:

Õpetajad:

Lapsevanem:

KOOLIVALMIDUSKAART

Kuupäev

_____

Lapse nimi .....

Sünniaeg .....

Lasteasutus .....

Kodune keel(ed) .....

1. Üld- ja peenmootorika

--

2. Eneseteenindus

--

3. Huvid (sh kunst, muusika) ja motivatsioon

--

4. Mäng ja sotsiaalsed oskused

--

5. Eeloscused emakeeles ja matemaatikas

--

6. Koolieelses lasteasutuses rakendatud tugiteenused ja lasteaia eripärast tulenev süvaõpe

--

7. Kokkuvõtte lapse koolivalmidusest: koolivalmidus; lapse arengu tugevad küljed; toetamist vajavad arenguvaldkonnad, soovitud edaspidiseks.

--

Arvamus koolivalmiduse kohta:

Laps on omandanud / valdavalt omandanud koolieelse lasteasutuse riiklikus õppekavas (29.05.2008 nr 87) eeldatud pädevused.

Laps on osaliselt omandanud koolieelse lasteasutuse riiklikus õppekavas (29.05.2008 nr 87) eeldatud pädevused. (Laps on viibinud lasteaias ..... kuud / aastat, puudunud palju tervislikel / või ..... põhjustel. Lapse arengu toetamiseks soovitame individuaalsemat lähenemist).

Õpetajad: _____

_____

Lapsevanem: _____

Direktor: _____